

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1993-1994

ISSN 1211-7250

BRNO 1997

381 ch. n. 1992
382

250,-

S 9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1993-1994

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Patrik Červák, Mgr. Balázs Komoróczy,
Ing. Petr Škrdla

Na titulním listě: Rekonstrukce skládané dýky z Maref

Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna

Náklad: 400 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1997 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

BRNO (okr. Brno-město)

Petrov č. 8. Sídliště. Středověk (12. - 16.stol.). Záchranný výzkum.

Na počátku roku byl dokončen výzkum středověkých vrstev v trase kabelovodu (podrobněji v PV 1993). V souvislosti s průzkumem suterénů, prováděným Brněnskými komunikacemi, a.s., byl v prostoru jihozápadního křídla objektu zkoumán výsek palisádového žlábků a vrstva z 12./13. stol., jakož i městská hradba z 1.pol. 13. stol. a návazný svazek vrstev z 13. - 16. stol. Bylo též dokumentováno přízemí středověké věže pod novogotickou kaplí sv. Barbory a odkryté novověké suterénní prostory.

Rudolf Procházka, ÚAPP Brno

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Petrov 8. Siedlung. Mittelalter (12.-16. Jh.). Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Petrov č.8. Sídliště. Středověk. Novověk (13. - 18.stol.). Záchranný výzkum.

Těžiště výzkumu spočívalo ve sledování trasy kolektoru v okrajových místnostech a chodbách č.XIV-XIX podél JZ a SZ křídla biskupské rezidence. Hlavní trasa, členěná na úseky A,B,E,F,G měřila celkem 26 m při průměrné šířce většinou kolem 1m. Dále byly zkoumány výkopy pro další síť (úseky C a H) místnostech III a IV v délce 8 m a šířce rovněž cca 1 m. V místnosti II byly položeny dvě drobné sondy.

Objekt biskupství leží na mírném J svahu skalnatého vrcholku Z katedrály sv. Petra a Pavla, který je dodnes nejvyšším bodem v rámci celého ostrohu. Ve výkopech bylo sledováno souvrství sídlištních a vyrovnávacích vrstev, výjimečně se vyskytly i zahloubené objekty. Pouze v úseku A v SZ křídle bylo dosaženo skalního podloží a rovněž zde byly získány z jámy č. 506 nejstarší nálezy datovatelné nejdříve do doby kolem poloviny 13. stol., ostatní vrstvy lze klást převážně do 13./14. - 14. stol. V úsecích výkopu v JV křídle nebylo dosaženo podloží a protátá stratigrafická sekvence se pohybuje v rozmezí 2.pol. 13. - 16. stol. Rovněž situace v obou sondách se nevyvíkala z tohoto rozpětí. Závažné zjištění představoval objev pozůstatků požárem zničené dřevohlinité stavby č. 83, zaniklé nejdříve na přelomu 13./14. stol.

Při průzkumu obnažených zdív v přízemí objektu byly zjištěny závažné skutečnosti objasňující jeho vývoj ve středověku. Bylo prokázáno, že vnější obvodová zeď 904 JZ křídla je vlastně středověkou městskou hradbou, což souhlasí i se starší obrazovou a plánovou dokumentací. Teprve v souvislosti s dorovnáváním terénu ve 14.stol. byla k ní přistavěna zeď 901, dnes střední zeď SZ křídla. Díky dvěma průřazům bylo možné určit její vztah k vrstvám ve výkopu kolektoru. S touto zdí souvisí na J gotický sklep, jde patrně o součást členitější zástavby. Charakter vnější obvodové zdi SZ křídla č.906 , jakož i příček 902, 907, 935 - 937 nedovoluje soudit na větší než barokní stáří. Další fragmenty gotického zdiva představují zdi 921 a 919 v JV části objektu biskupství. K jejich bližšímu datování se nepodařilo získat další poznatky. Zeď 919 byla kamenná, 921 tvořilo v nadzemní části místy cihlové, místy smíšené zdivo. Půdorysné souvislosti umožňují zde předpokládat gotickou budovu přiloženou k městské hradbě. Veškeré další zdivo JZ křídla má novověký charakter a převážně souvisí s výstavbou biskupství v závěru 18.stol. O něco starší jsou pouze některé příčky ze smíšeného

či kamenocihelného zdiva, zjištěné v trase kolektoru, ke kterým však postrádáme další půdorysné vazby.

Rudolf Procházka, ÚAPP Brno

Resumé:

Petrov, Konskriptionsnr. 8. Siedlung. Mittelalter und Neuzeit (13.-18. Jhd.). Beim Erdaushub für einen Kollektor verfolgte man längs des südwestlichen und nordwestlichen Flügels der Bischofsresidenz eine aus Siedlungs- und Planierungsschichten bestehende Schichtenabfolge, sowie auch einige Grubenobjekte. In einem Fall wurde die Existenz eines aus Holz und Lehm errichteten Baues einwandfrei belegt. Die ältesten Fundkomplexe entsprechen der Mitte des 13. Jhdts., die meisten fallen aber ins 14. Jhd. Damals hatte man das bereits geebnete Terrain bei der Stadtmauer zur ältesten gemauerten Verbauung genutzt, von der wir zwei getrennte Kerne erfaßten.

BRNO (okr. Brno-město)

Panenská ul.-Dominikánské nám.- Pánská ul. - nám. Svobody. Sídliště. Středověk (13. - 15.stol.). Záchraný výzkum.

Výzkum trasy kabelovodu přinesl nejzávažnější výsledky v prostoru Dominikánského nám., kde byly porušeny četné vrstvy z 1.pol. 13. - poč. 14. stol., jakož i gotická zdiva někdejšího tzv.markrabského domu. Další gotický dům byl zachycen i ve vozovce Pánské ulice. Jak Dominikánské nám., tak i Pánská ul. byly totiž rozšířeny po asanacích na počátku tohoto století. Na nám. Svobody byly dokumentovány středověké komunikační vrstvy s počátky v 1.pol. 13. stol.

Rudolf Procházka, ÚAPP Brno

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Pannenská Strasse - Dominikánské Platz - Pánská Strasse - Svobody Platz. Siedlung. Mittelalter (13. - 15. Jh.). Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Františkánská ul. č.9 Sídliště. Středověk, novověk (13. - 16.stol.). Záchraný výzkum.

V závěru roku byl zahájen výzkum dvorního traktu domu s gotickým jádrem. Byly zachyceny vrstvy z 2.pol. 13. stol. a jímky z 15. - 15./16. stol., jakož i fragmenty novověkých zdív. Výzkum navázal na plochu odkrývanou Archeologickým ústavem AVČR r. 1990 - 1991.

Rudolf Procházka, ÚAPP Brno

Resumé:

Brno (Bez. Brno-město). Františkánská Str. 9. Siedlung. Mittelalter, Neuzeit (13.-16. Jh.). Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Františkánská ul. 17. Středověk (13. - 14. stol.). Záchraný výzkum.

Na základě Smlouvy o dílo provedl Ústav archeologické památkové péče Brno v první polovině září 1993 záchraný archeologický výzkum na stavbě trafostanice v Brně na Františkánské ul. č. p. 17. Cílem výzkumu bylo zdokumentovat a ovzorkovat profily porušené archeologické situace ve vybagrované stavební jámě a zjistit tak vývojový sled zejména středověkého osídlení v místech nezasažených původní středověkou parcelací.